

LA INTERFERÈNCIA LINGÜÍSTICA A LA CATALUNYA DEL NORD

Esteve Valls (Perpinyà)

Aquest fenomen que trobem al Nord del Pirineu és força semblant al que s'observa als Països Catalans de l'estat Espanyol. El català de les terres del Nord rep doncs una influència del francès, llengua dominant d'ençà de la meitat d'aquest segle. El fet important que s'ha de destacar, però, és que les diferències existents entre el francès i el català són força més importants que les que separen el català de l'espanyol. Això significa una dificultat de penetració de la llengua superior dominant en la llengua inferior.

Malgrat això, són nombroses les expressions franceses adaptades al català. «Prise de tête» ha donat «presa de cap». (La mateixa expressió, en català sud-pirinenc, és «menjada de coco» —eixida evidentment del castellà—). Se troba una gran quantitat de fórmules i mots del llenguatge modern que són sempre una traducció literal del francès, com per exemple «enganxar el telèfon», eixit del francès «raccrocher», que significa «enganxar», en sentit primer; (l'equivalent sud-català «penjar», no cal pas dir-ho, prové directament del castellà «colgar»).

En aquest punt sorgeix una problemàtica un munt preocupant. Com més avanci el temps, com més vocabulari modern i tecnològic tindrem, més s'agreujarà la diferència entre la llengua catalana del Nord i la del Sud.

El fet que diferencia bàsicament les interferències al Sud i al Nord és que les del Sud són oficials i «correctes». És per aquest motiu d'oficialitat que els mitjans de comunicació Nord-catalans (RÀDIO ARRELS i el PUNT CATALUNYA NORD) s'han hagut de sotmetre al model barceloní. Això porta sovint problemes de no-comprensió del públic. Una frase com «El guió de la pel·lícula projectada a la pantalla es mereix un premi» serà incompresa per un nord-català, ja que aquest no posseeix pas cap referent espanyol.

En canvi, qualsevol pagès empordanès xerrant amb un rossellonès no tindrà pas cap problema de comprensió, ja que el seu llenguatge és relatiu a la terra, i els mots que el formen són purament catalans. La mateixa fluïdesa de comprensió no serà pas present si confrontem dos joves de banda i banda de la ratlla.